

INSTITUCIJSKI PROJEKTI 2022. GODINE

1. Procjena psiholoških i duhovnih problema palijativnih bolesnika u Splitsko-dalmatinskoj županiji

Br. projekta: SOZS-IP-2022-1

Voditeljica projekta: izv. prof. dr. sc. Vesna Antičević

Suradnici na projektu: doc. dr. sc. Ana Jeličić, doc. dr. sc. Ana Ćurković, dr. sc. Matea Dolić, mag. med. techn., dr. sc. Ivan Lovrić

Sažetak:

Split je najveći grad Dalmacije, kojem gravitira više od milijun stanovnika, posebice kada je u pitanju zdravstvena skrb. U manjima dalmatinskim mjestima postoje stacionari koji pružaju usluge palijativne skrbi, no u gradu Split takav specijalizirani centar još uvijek nije ustanovljen. Međutim, od 2020. godine organizirani su palijativni timovi koje čine isključivo medicinsko osoblje. Prema informacijama iz Grada Splita, ustanova Hospicij „Matošić" trebala bi uskoro otvoriti svoja vrata. U ovoj fazi, planiramo kroz projekt istražiti potrebe palijativnih bolesnika i poteškoće medicinskog osoblja iz perspektive zdravstvenih djelatnika s početnom hipotezom da palijativni tim mora biti interdisciplinarnog karaktera te u njemu moraju biti pastoralni djelatnici, teolozi i svećenici, psiholozi i socijalni radnici u svrhu ublažavanja patnje pacijenata i ožalošćenih, ali i rasterećenja zdravstvenog osoblja te unaprjeđenja kvalitete tima za palijativnu skrb.

Rezultati istraživanja poslužiti će kao smjernica u oblikovanju najboljih modela i sastava palijativnog tima koji bi se od samog početka implementirao u sustav skrbi unutar planiranog Hospicija „Matošić".

Budući članovi palijativnih timova neophodno moraju proći dodatne edukacije zbog čega bi se kroz projekt organizirao barem jedan tečaj usavršavanja s namjerom da isti postane model trajnog i cjeloživotnog usavršavanja osoba različitih struka i zvanja koje bi se posvetili palijativnim bolesnicima i njihovim potrebama, ali i emotivno-duhovno-moralnim potrebama ožalošćenih članova obitelji.

Ovakvi modeli i timovi palijativne skrbi rasteretili bi dijelom dosadašnje isključivo medicinsko osoblje koje je angažirano u palijativnoj njezi, a koje u nedostatku interdisciplinarnе suradnje često rješavaju probleme psihičke i duhovne naravi te se zbog toga dodatno opterećuju i nose veću odgovornost.

Tečajevi u sklopu projekta:

Poslijediplomski tečaj osposobljavanja za obavljanje djelatnosti „Psihološki i duhovni izazovi u radu s palijativnim bolesnicima“, 16. ožujka 2024. godine

2. Utjecaj COVID-19 pandemije na razinu anticipiranog distresa, radnu klimu, zadovoljstvo poslom i osjećaj koherentnosti kod javnozdravstvenih djelatnika uključenih u kontrolu COVID-19 pandemije

Br. projekta: SOZS-IP-2022-2

Voditeljica projekta: izv. prof. dr. sc. Anamarija Jurčev Savičević

Suradnici na projektu: Majda Gotovac, dr. Med, Izv. prof. dr. sc. Slavica Kozina, doc. dr. sc. Daniela Šupe Domić, Izv. prof. dr. sc. Joško Božić, dr. sc. Željko Ključević, doc. dr. sc. Željka Karin, Magda Pletikosa Pavić, dr. med., prof. Colomé-Hidalgo Manuel, MD, PhD

Sažetak:

Dosadašnja istraživanja vezana uz mentalno zdravlje zdravstvenih djelatnika uglavnom su bila usmjerena na one koji pružaju skrb pacijentima oboljelim od COVID-19. Primjetan je nedostatak istraživanja o utjecaju ove pandemije na zdravlje javnozdravstvenih djelatnika (epidemiologa, mikrobiologa, sanitarnih inženjera...) koji se zbog prirode posla se u svojoj radnoj rutini ne suočavaju s onolikom razinom stresa koja je uobičajena onima koji rade u bolnici, posebno na poslovima intenzivne njege. Stoga se ovim istraživanjem žele otkriti i analizirati učinci negativnih čimbenika rizika (psihofiziološki utjecaj stresa), kao i zaštitnih čimbenika (obitelj, zadovoljstvo poslom, mehanizmi prilagodbe, osjećaj koherentnosti) na mentalno zdravlje javnozdravstvenih

djelatnika zavoda za javno zdravstvo uključenih u kontrolu pandemije COVID-19.

Istraživanje će se sastojati od popunjavanja strukturiranog sociodemografskog upitnika i šest psiholoških upitnika putem on-line poveznice te uzorkovanja sline i venske krvi u svrhu određivanja biomarkera stresa (salivarnog kortizola, serumskog kortizola i IL-6). Uzorkovanje će se provesti u dva navrata, prvi put u fazi mirovanja (mirna faza pandemije), a drugi put u fazi radnog opterećenja (vrhunac vala pandemije). Uzorci sline i venske krvi će se analizirati na Zavodu za medicinsko laboratorijsku dijagnostiku KBC Split.

Rezultati istraživanja omogućit će jasniji uvid u utjecaj pandemije COVID-19 na psihofizičke kapacitete zdravstvenih djelatnika koji su obavljali protuepidemijske aktivnosti, o čemu su naše spoznaje u ovom trenutku limitirane. Objavom rezultata u znanstvenom časopisu rezultati bi bili dostupni cjelokupnoj znanstvenoj i stručnoj javnosti, a time bismo doprinijeli razvoju interventnih mjera za čuvanje i unapređivanje zdravlja javnozdravstvenih djelatnika

3. Očuvanje reproduktivnog zdravlja probirom adolescentske populacije na spolno-prenosivu bakteriju Chlamydia trachomatis

Br. projekta: SOZS-IP-2022-3

Voditeljica projekta: doc. dr. sc. Vanja Kaliterna

Suradnici na projektu: doc. dr. sc. Željka Karin, izv. prof. dr. sc. Anamarija Jurčev Savičević, doc. dr. sc. Martina Šunj, Lidija Pejković, dr. med.

Sažetak:

Infekcije uzrokovane klamidijom ubrajaju se među najčešće spolno prenosive bolesti, a najveći rizični čimbenik za ove infekcije je dob (mlađi od 25 godina). Najveći problem zbog kojeg se dijagnoza infekcije klamidijom često postavlja tek kad već nastupe neželjene posljedice (zdjelična upalna bolest, sterilitet, vanmaternična trudnoća, komplikacije u trudnoći, epididimitis) je što su zaražene osobe uglavnom asimptomatske. Upravo je to razlog što se sve više raspravlja o potrebi uvođenja probira na klamidiju u adolescentskoj populaciji, a u mnogim se zemljama i provodi. Cilj je probira pronaći ljude zaražene klamidijom među asimptomatskom, a rizičnom populacijom. Probir žena mlađih od 25 godina na C.trachomatis, prema CDC-u, svrstan je u 10 najkorisnijih i najisplativijih preventivnih strategija, te se smatra da je takav pristup ulaganja u prevenciju i pravodobno liječenje u konačnici jeftiniji za zdravstveni sustav od liječenja posljedica neliječene klamidijske infekcije. Terapija klamidijske infekcije je jednostavna, provođenjem terapije liječe se simptomi, sprječava se daljnje širenje infekcije i onemogućava se razvoj komplikacija.

Glavni cilj ovog projekta je očuvanje i unaprjeđenje zdravlja i prevencija bolesti u užoj i široj zajednici kao i zaštita i promicanje reproduktivnog zdravlja studenata, što je sukladno strategiji SOZS-a. U ovom projektu će se koristiti osjetljiva i specifična NAAT tehnologija - PCR metoda iz neinvazivnog uzorka prvog mlaza urina studenata Sveučilišta u Splitu u dobi od 18 do 25 godina bez prethodnog fizičkog pregleda ispitanika. Od ovog istraživanja očekujemo dvostruku korist, i individualnu i populacijsku. Smatramo da će rezultati ovog istraživanja doprinijeti boljem sagledavanju problema klamidijske infekcije, te će to rezultirati bržem uvođenju probira na C. trachomatis u adolescentsku populaciju u Republici Hrvatskoj.

4. Sadržaj nitrita i nitrata u lisnatom povrću: mogući utjecaj na zdravlje

Br. projekta: SOZS-IP-2022-4

Voditeljica projekta: doc. dr. sc. Zlatka Knezović

Suradnici na projektu: Prof. dr. sc. Davorka Sutlović, Sanja Luetić, dipl. ing., Zrinka Majić, dipl. ing., Ksenija Tripković, mag. ing. cheming., Katarina Jurčić Boban, mag. ing. cheming

Sažetak:

Povećana potražnja za povrćem pogoduje razvoju intenzivne poljoprivrede što može dovesti do korištenja velikih količina gnojiva koji su izvor nitrata. Nitrati sami po sebi imaju malo toksično djelovanje za ljudski organizam. Međutim, njihovi metaboliti nitriti i nitrozoamini mogu biti rizik za zdravlje. Studija koju je pred 10 godina provela Hrvatska agencija za hranu pokazala je više razine nitrata u povrću uzgajanom na području Dalmacije u odnosu na druga područja u Republici Hrvatskoj. Uredba 1881/2006 koja regulira najveće dopuštene koncentracije kontaminanata u hrani obuhvaća samo dio svježeg povrća, ali ne i vrste koje su vrlo često zastupljene u prehrani našeg stanovništva, a mogu biti značajan izvor nitrata. Zbog toga bi ovo istraživanje obuhvatilo različite vrste svježeg povrća proizvedenog u lokalnoj zajednici čime bi se dobila saznanja o razinama nitrata u njemu. Dobiveni podaci bi bili inicijalni podaci za daljnja istraživanja i procjenu rizika od izloženosti nitratima potrošačima. U ovisnosti o dobivenim rezultatima osmislile bi se daljnje aktivnosti.

Objavljene publikacije:

1. Luetić, S.; Knezović, Z.; Jurčić, K.; Majić, Z.; Tripković, K.; Sutlović, D. Leafy Vegetable Nitrite and Nitrate Content: Potential Health Effects. *Foods* 2023, 12, 1655. <https://doi.org/10.3390/foods12081655>

Kongresna priopćenja:

S. Luetić, Z. Knezović, Z. Majić, K. Jurčić, and K. Tripković. Nitrates in vegetables from local markets in Split. Abstracts of the 4th International Congress on Food Safety and Quality "One Health" / Kolarić, Branko ; Krivohlavek, Adela ; Bošnjir, Jasna ; Šikić, Sandra (ur.). Zagreb: Andrija Štampar Teaching Institute of Public Health, 2022. str. 42-42

5. Utjecaj COVID-19 pandemije na kvalitetu zdravstvene skrbi u Splitsko-Dalmatinskoj županiji

Br. projekta: SOZS-IP-2022-5

Voditeljica projekta: doc. dr. sc. Ivana Marasović Šušnjara

Suradnici na projektu: Izv. prof. dr. sc. Anamarija Jurčev Savičević, dr. sc. Marijana Mijaković

Sažetak:

Globalno, od početka izbijanja korona virusne bolesti 2019 (COVID-19) i pandemije koja je uslijedila, vidljive su opsežne promjene u zdravstvenim sustavima. Postoje dokazi iz raznih zemalja o postojanju varijacija u obrascima korištenja zdravstvene zaštite zbog COVID-19. Stoga se ovim projektom želi istražiti kako je COVID-19 utjecao na kvalitetu zdravstvene skrbi u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Ciljevi predloženog istraživanja su opisati trendove vezane u ukupnim bolničkim prijemima prije i tijekom COVID-19 pandemije kao i u bolničkim prijemima zbog stanja rješivih u ambulantnoj skrbi. Promjene će se testirati odabranim statističkim metodama. Očekivani rezultati odnose se na promjene koje su mogle utjecati na razinu kvalitete zdravstvene skrbi zbog nepovoljnih prilika uvjetovanih epidemiološkim okolnostima. Rezultate predloženog istraživanja prezentirat će se znanstvenoj i stručnoj zajednici objavljivanjem u znanstvenome časopisu te prezentacijom na znanstvenim skupovima i ostalim prikladnim načinima.

Kongresna priopćenja:

1. IMarasovic Šušnjara I. The COVID - 19 pandemic influence on hospitalizations for ambulatory care-sensitive condition. European Journal of Public Health, Volume 32 Supplement 3, 2022. (Abstract citation ID:ckac131.307)
2. Marasovic Šušnjara I. i sur. Trendovi u potencijalno izbjeljivim hospitalizacijama tijekom pandemije COVID-19 u Splitsko-dalmatinskoj | županiji. 5. hrvatski epidemiološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem. Osijek, 18-21. svibnja 2023. e - Knjiga sažetaka

6. Prediktori uspješnosti terapije kod pacijenata s novodijagnosticiranom kliničkom depresijom

Br. projekta: SOZS-IP-2022-6

Voditeljica projekta: doc. dr. sc. Maja Marinović Guić

Suradnici na projektu: Doc. dr. sc. Sanja Lovrić Kojondžić

Duška Krnić, dr. med.

Sara Sablić, dr. med.

Sažetak:

Depresija je jedna od najčešćih bolesti i veliki socioekonomski problem. Terapije koje se koriste u praksi su ograničene budući da otprilike 30% pacijenata ne postiže zadovoljavajući terapijski odgovor. U opisanom istraživanju primjenom neinvazivne metode (MR snimanje) laboratorijskom analizom pokušat ćemo odrediti prediktore uspješnosti terapije kod novodijagnosticirane depresije.

7. Učinak tjelesnog vježbanja na centralnu vaskularnu funkciju i prevenciju kardiovaskularnih bolesti kod osoba prekomjerne tjelesne težine

Br. projekta: SOZS-IP-2022-8

Voditelj projekta: dr. sc. Mario Podrug, mag. med. techn.

Suradnici na projektu: Prof. dr. sc. Ana Jerončić, Dr Maria-Christina Perissiou, PhD , doc. dr. sc. Daniela Šupe Domić, Karsten Königstein, MD, PhD, Ana Bošnjak, mag. cin.

Sažetak:

Prevenција KVB usko je povezana s točnom procjenom ukupnog kardiovaskularnog (KV) rizika koja pak omogućuje rano otkrivanje osoba s visokim KV rizikom i utvrđivanje optimalne preventivne skrbi prilagođene ukupnom riziku osobe.

Tjelesna aktivnost je relevantan modifikator kardiovaskularnog rizika i preporučuje se kontrolirati razine krvnog tlaka u pretilih hipertenzivnih pacijenata. Ovo istraživanje ima za cilj procijeniti njegov učinak na središnje vaskularne bolesti funkcija, potencijalni preventivnih cilj za koji se zna da utječe na krajnje organe visokog protoka, kod prekomjerne težine i pretili normotenzivni sudionici.

Navedeno je temelj profiliranja suvremenih općih i specifičnih preventivnih planova u zaštiti od KVB. U svjetlu porasta značenja prevencije kardiovaskularnih bolesti imat će sve veću važnost u cjelokupnom zbrinjavanju i sprječavanju pobola i smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti, uz smanjenje troškova i povećanje kvalitete života.